

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SME ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10,282 คน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2550 : เว็บไซต์)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 450 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 42 – 43) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

2.1 จำแนกธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ออกตามจังหวัด

2.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยตามสัดส่วน

2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 โดยใช้วิธีการจับฉลาก ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารธุรกิจ SMEs
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำแนกตามจังหวัด

จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)
1. กาฬสินธุ์	407	16	10
2. ขอนแก่น	1,906	74	53
3. ชัยภูมิ	165	13	5
4. นครพนม	126	13	9
5. นครราชสีมา	2,012	78	45
6. บุรีรัมย์	255	13	4
7. มหาสารคาม	522	20	12
8. มุกดาหาร	108	12	6
9. ยโสธร	332	15	8
10. ร้อยเอ็ด	579	23	12
11. เลย	663	26	13
12. ศรีสะเกษ	202	13	8
13. สกลนคร	272	15	9
14. สุรินทร์	359	15	7
15. หนองคาย	493	19	13
16. หนองบัวลำภู	385	15	3
17. อำนาจเจริญ	63	13	4
18. อุครธานี	1,071	42	15
19. อุบลราชธานี	362	15	5
รวม	10,282	450	240

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 7 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 7 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุม รูปแบบของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ พื้นที่ที่ประกอบธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงาน และรายได้จากการดำเนินงานต่อปี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 14 ข้อ โดยครอบคลุมประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกำหนดทิศทาง จำนวน 3 ข้อ ด้านลดความไม่แน่นอน จำนวน 3 ข้อ ด้านลดความซ้ำซ้อนและความสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ และด้านกำหนดมาตรฐานในการควบคุม จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 21 ข้อ โดยครอบคลุมผลการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลูกค้า จำนวน 6 ข้อ ด้านกระบวนการภายใน จำนวน 5 ข้อ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา จำนวน 5 ข้อ และด้านการเงิน จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณและผลการดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ของการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ปพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ คณบดีคณะกรรมการบัญชี และการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 อาจารย์ ดร.นิติพงษ์ ส่งศรีโรจน์ รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

6. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try – out) ผู้บริหารธุรกิจ SMEs จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเหมาะสมของการใช้ภาษา ในแบบสอบถาม

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.7126 – 0.9183 (ตาราง 50 ภาคผนวก ข) ผลการดำเนินงาน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.7548-0.9355 (ตาราง 50 ภาคผนวก ข)

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.8042 – 0.9279 (ตาราง 50 ภาคผนวก ข) ผลการดำเนินงาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.8199-0.9389 (ตาราง 50 ภาคผนวก ข)

7. นำผลที่ได้รับจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบเอกสารเตรียมจะนำส่งทางไปรษณีย์
2. ขออนุญาตราชการจาก คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามวันที่ 5 มิถุนายน 2552 จำนวน 450 ฉบับ ตามชื่อ ที่อยู่ของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ไปพร้อมกับแบบสอบถาม โดยกำหนดให้ส่งจดหมายกลับภายใน 15 วัน หลังจากนั้นได้รับแบบสอบถาม
4. เมื่อครบกำหนด 15 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับ จำนวน 200 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ติดตามโดยการสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ส่งกลับมาและรอแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งมา จนถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2552 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมาจำนวน 40 ฉบับ จึงทำการรวบรวมแบบสอบถามรวมจำนวน 240 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 61 วัน
5. ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับทั้งสิ้น 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 53.33 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง (ดังตาราง 1) ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 ซึ่งถือว่ายอมรับได้
6. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่

(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 และ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบในแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 และ 6 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณและผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำแนกตามรูปแบบของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ พื้นที่ที่ประกอบธุรกิจ จำนวนเงินทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงาน จำนวนพนักงานทั้งหมดในปัจจุบัน และรายได้จากการดำเนินงานต่อปี โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทั้ง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent samples t – test) การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 7 ทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของประสิทธิภาพการวางแผน
งบประมาณและผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) การวิเคราะห์
การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ
(Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
  - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation
  - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยหาค่า Variance Inflation Factors (VIF)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
  - 4.1 t - test
  - 4.2 F – test (ANOVA และ MANOVA)
  - 4.3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
  - 4.4 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)
  - 4.5 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

